

ENERGETIKA V EU

▮ **energetická politika Evropské unie**
REAKCE NA 3. LIBERALIZAČNÍ BALÍČEK

▮ **zprávy v rámci Skupiny ČEZ**
SLAVNOSTNÍ OTEVŘENÍ NOVÉ KANCELÁŘE ČEZ V BRUSELU

▮ **o čem se mluví**
EVROPSKÉ JADERNÉ FÓRUM

měsíční bulletin Skupiny ČEZ

9/2007

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

začátek října přinesl kromě babího léta i mnoho zajímavých událostí v Evropské unii. Členské státy a energetické společnosti se především vyjádřily k třetímu liberalizačnímu balíčku Evropské komise, a to převážně s ne příliš velkým nadšením. Očekává se, že o osudu předložených návrhů právních předpisů bude rozhodnuto na úrovni nejvyšších představitelů členských států Evropské unie na prosincové Evropské radě. Na počátku října se též konalo zasedání nejruznějších energetických fór podporovaných Evropskou komisí, o jejichž výsledcích najdete v tomto čísle další informace.

Přinášíme Vám také informace o posledních případech šetření zahájených v odvětví energetiky Evropskou komisí, zejména ve věci dlouhodobých smluv v Polsku. V oblasti jaderné energetiky Vám přineseme nejnovější informace o připravovaném zasedání prvního Evropského jaderného fóra na konci listopadu tohoto roku a také o schvalovacím postupu ohledně jaderné elektrárny v bulharském Belene ze strany Evropské komise. Toto číslo se věnuje také závěrečné zprávě task force think-thanku

Centre for European Policy Studies nazvaného „Energetická politika pro Evropu“ v oblasti energetiky, zprávě národních regulačních úřadů sdružených v ERGEG týkající se regulace maloobchodních cen a mimo jiné i energetickým novinkám v Evropském parlamentu. Pokud jde o Skupinu ČEZ, jako hlavní zprávu jsme pro tento měsíc vybrali slavnostní otevření Českého domu a nové kanceláře Skupiny ČEZ v Bruselu na adrese Rue du Trône 60, ke kterému došlo 11. října. S přáním příjemného čtení o říjnových událostech v odvětví energetiky

Vaše SEA

OBSAH

energetická politika Evropské unie

REAKCE NA 3. LIBERALIZAČNÍ BALÍČEK | ŘÍJNOVÉ ZASEDÁNÍ RADY | CO NOVÉHO V EVROPSKÉM PARLAMENTU | ERGEG K REGULACI MALOOBCHODNÍCH CEN | RUSKO ANALYZUJE LIBERALIZAČNÍ BALÍČEK | JADERNÁ ELEKTRÁRNA V BELENE | ZPRÁVA CEPS O ENERGETICE

energetická politika Evropské unie

NOVÝ IMPULS K JEDNOTNÉMU ENERGETICKÉMU TRHU | „ENERGETICKÁ“ KONFERENCE V MADRIDU

energetika v Evropě a ve světě

AMSTERODAMSKÉ FÓRUM | FLORENTSKÉ FÓRUM | BERLÍNSKÉ FÓRUM | RUSKO OPĚT POHROZILO UKRAJINĚ | PODPORA INVESTIC NA BALKÁNĚ

zprávy v rámci Skupiny ČEZ

SLAVNOSTNÍ OTEVŘENÍ NOVÉ KANCELÁŘE ČEZ V BRUSELU

právní předpisy EU, rozhodnutí, judikatura a jiné dokumenty institucí EU

APLIKACE SOUTĚŽNÍHO PRÁVA V ENERGETICE | EVROPSKÁ KOMISE PROTI DLOUHODOBÝM SMLOUVÁM | ZAMÍTNUTÍ ŽALOB VE VĚCI NAP II | ZAHRNUTÍ EMISÍ Z LETECKÉ DOPRAVY DO EU ETS

evropské zajímavosti a zprávy

VÝSLEDKY KONZULTACEK SET-PLÁNU | EVROPSKÉ ENERGETICKÉ A DOPRAVNÍ FÓRUM | JADERNÁ ENERGIE V NĚMECKU

kalendář událostí v oblasti energetiky

o čem se mluví

EVROPSKÉ JADERNÉ FÓRUM

ČEZ, a.s.

sekce evropská agenda, Duhová 2/1444, Praha, 140 53

Vladivoj Řezník | ředitel sekce evropská agenda | +420 211 042 228 | vladivoj.reznik@cez.cz

Zuzana Krejčířiková | +420 211 042 509 | zuzana.krejcirikova@cez.cz

REAKCE NA 3. LIBERALIZAČNÍ BALÍČEK

Poté, co Evropská komise 19. září publikovala tzv. třetí liberalizační balíček návrhů právních předpisů v odvětví energetiky, snesla se na ni ze strany největších členských států Evropské unie vlna kritiky.

Za hlavní sporný bod balíčku je, jak se očekávalo, považován návrh na provedení vlastnického unbundlingu, byť jen na úrovni provozovatelů přenosových soustav. Francouzská ministryně financí Christine Lagarde například oznámila, že je třeba učinit

vše proto, aby bylo přijetí návrhu zabráněno. Utz Classen, generální ředitel EnBW, sdělil, že je nepřijatelné, že Evropská komise hodlá narušit fungující sektor pouze na základě předpokladů a podezření. Mírně pozitivní reakce zazněla

naopak z úst německého ministra hospodářství Michaela Glose, který ocenil alternativní návrh Evropské komise k vlastnickému unbundlingu, a sice možnost zřízení nezávislého provozovatele sítí. Německý E.ON se nicméně vyjádřil v tom smyslu, že provedení vlastnického unbundlingu by bylo v rozporu s německou ústavou, která považuje vlastnické právo za nedotknutelné, a rovněž by jeho provedení bylo neslučitelné ze zásadou volného liberalizovaného trhu s elektřinou. Na druhou stranu byl balíček velmi pozitivně přivítán ze strany Velké Británie, kde však již vlastnický unbundling existuje. K oddělení přenosu od ostatních činností došlo v minulosti také v Itálii, a proto nepřekvapí reakce generálního ředitele společnosti Enel, Fulvia Contiho, že „nejdůležitější věcí v energetice je nezávislý provozovatel sítí a nezávislý regulační úřad“. I přes silný odpor ze strany dvou členských států s nejsilnějšími energetickými spo-

lečnostmi má však návrh Evropské komise šanci uspět. Jeho přijetí bude záviset na podpoře v Radě ministrů, přičemž již v červnu 8 členských států vyjádřilo vlastnickému unbundlingu podporu a dle jejich současných prohlášení lze usuzovat, že se k nim přidají i další, menší, členské státy jako Kypr či Lucembursko, pro které by konečná verze nové směrnice mohla obsahovat výjimku z povinnosti oddělení přenosu od ostatních činností. Stále též existují hlasy volající po rozdílné úpravě odvětví elektřiny a plynu. Samotný gestor třetího balíčku komisař pro energetiku Andris Piebalgs označil tento balíček za citlivou záležitost, kterou je třeba projednat na summitu Evropské rady na nejvyšší úrovni, tj. nejdříve v prosinci tohoto roku. Přijetí balíčku následně očekává v průběhu francouzského předsednictví v Evropské unii v druhé polovině roku 2008.

Více informací naleznete na této adrese [↗](#)

ŘÍJNOVÉ ZASEDÁNÍ RADY

Na počátku října se konalo zasedání Rady pro dopravu a energetiku, jehož hlavním tématem byl projekt Galileo.

Příslušní zástupci členských států se dohodli, že předmětná agentura řídící tento systém bude dočasně umístěna přímo v Bruselu a na příslušná pracovní místa byl na internetové stránce generálního ředitelství pro dopravu a energetiku Evropské komise vyhlášen konkurs. O trvalé sídlo tohoto klíčové projektu EU se přitom uchází mimo jiné i Česká republika. Podstatnější otázka celého projektu – otázka financování – však zůstává nadále sporná a její definitivní řešení bylo opět odloženo. Projekt by měl být funkční do roku 2013. **Více informací naleznete na této adrese** [↗](#)

CO NOVÉHO V EVROPSKÉM PARLAMENTU

Tématem zasedání Evropského parlamentu bylo v říjnu rovněž odvětví energetiky.

Podle zprávy, kterou Evropský parlament přijal, by se „smlouva o energetické chartě měla stát základním kamenem společné evropské zahraniční politiky v oblasti energií“. Evropští poslanci dále formulovali žádost, aby byl jmenován zvláštní zástupce pro zahraniční energetickou politiku, který by koordinoval činnost EU v této oblasti. Doporučili též, aby EU více diverzifikovala své dodávky energie, a zlepšila tak svou energetickou bezpečnost. Evropský parlament také široce podpořil návrh Evropské komise na zřízení Evropského technologického institutu. Evropští poslanci však navrhli, aby název institutu obsahoval výraz „inovační“ a institut by podle nich měl být zřízen až po ukončení pilotní fáze, během níž by dvě či tři „znalostní a inovační komunity“ posoudily, zda funguje řádně a efektivně.

Více informací naleznete na těchto adresách [↗](#) a [↗](#)

ERGEG K REGULACI MALOOBCHODNÍCH CEN

Skupina evropských regulačních úřadů ERGEG ve své zprávě nazvané „Regulace cen pro koncové uživatele“ vyzvala členské státy k úplnému zrušení regulace maloobchodních cen či k jejich sladění s podmínkami na velkoobchodním trhu.

Toto stanovisko zastává rovněž energetické sdružení EURELECTRIC, které obhájí tezi, že trh s elektřinou bude řádně fungovat pouze tehdy, pokud budou maloobchodní ceny odrážet ceny velkoobchodní. Zpráva ERGEG následuje po průzkumu provedeném napříč EU, v němž bylo zjištěno, že v sedmácti členských státech jsou ceny pro 80% zákazníků regulovány, včetně středních a velkých podniků a průmyslových zákazníků, a to i přesto, že maloobchodní trhy byly

otevřeny pro velké zákazníky již „dávno“ a pro veškeré zákazníky se otevřely k 1. červenci tohoto roku. Třebaže aplikace regulovaných cen pro velké zákazníky je v současné době předmětem řízení pro nesplnění povinností ze strany Evropské komise, tradiční argumenty předkládané na podporu regulace cen pro domácnosti vycházejí z ochrany tzv. zranitelných zákazníků. ERGEG nicméně poznamenává, že ochrana této skupiny zákazníků by neměla být zaměňována s regulací cen pro všechny. ERGEG proto vyzval dotčené členské státy, aby k 1. červenci 2008 publikovaly zprávu o ukončení aplikace těchto cen a časovém harmonogramu jejich zrušení. V tomto ohledu je však zklamáním třetí liberalizační balíček, který oproti očekávání neharmonizuje pravomoci regulačních úřadů v této oblasti. Regulační úřady mohou pouze vydat doporučení k tomu, aby byly regulované ceny pro průmyslové zákazníky zrušeny.

RUSKO ANALYZUJE LIBERALIZAČNÍ BALÍČEK

Podle Sergeie Ryabkova, ředitele Foreign ministry's European cooperation department, Moskva nedramatizuje plánovaná omezení EU týkající se zahraničních investic.

Součástí navrženého třetího liberalizačního balíčku Evropské komise je totiž i návrh, aby se povinnost vlastnického unbundlingu vztahovala i na zahraniční investory působící v rámci Evropské unie. Ryabkov prohlásil, že Rusko celý návrh analyzuje a vzhledem k tomu, že se stále jedná pouze o návrh, nepřikládá mu větší význam. Navíc, návrh bude diskutován na summitu Evropské rady a může se dále měnit. Podle ruského místopředsedy vlády Dmitry Medvedeva však návrhy Evropské unie uložit omezení porušuje zásady volného trhu a v případě jejich přijetí by Rusko muselo zvážit omezení zahraničních investic v Rusku.

JADERNÁ ELEKTRÁRNA V BELENE

Evropská komise se dosud nevyjádřila k výstavbě jaderné elektrárny v bulharském Belene.

Podle slov tiskového mluvčího komisaře pro energetiku Andrise Piebalgse Ferana Taradelase Bulharsko Evropské komisi předložilo doplňující informace, které budou nyní posouzeny. Celý proces může trvat déle nežli obvykle, neboť se v případě Belene jedná o první případ výstavby jaderné elektrárny v Evropské unii s rafinovaným typem ruského jaderného reaktoru. Jelikož by tento typ reaktoru mohl být použit i v případě dalších jaderných elektráren, hodnocení

Evropské komise bude dle slov jejího mluvčího „platit i do budoucna“. Očekává se nicméně, že Evropská komise projekt výstavby schválí poté, co společnost, která byla vybrána pro výstavbu elektrárny, ruský Atomstroyexport ovládaný Gazpromem, obdržela certifikát o shodě s požadavky jaderné bezpečnosti pro technologii jaderné elektrárny Belene pro reaktor třetí generace.

ZPRÁVA CEPS O ENERGETICE

Bruselský think-tank CEPS publikoval finální verzi své zprávy o energetice.

Task force tohoto think-thanku založený v roce 2006 tak završil svou činnost a doplnil svá doporučení a prozatímní zprávu publikované během tohoto roku. Finální zpráva se soustředí na šest klíčových oblastí a zabývá se především vnitřními aspekty evropské energetické politiky. Za hlavní oblasti, na které by se současná energetická politika měla v rámci Evropské unie zaměřit, zpráva považuje energetickou

účinnost, investice do výroby a sítí, volný přístup na trh a změny klimatu. Jedna část zprávy se též zabývá tím, jak lze minimalizovat náklady, které bude třeba vynaložit za účelem posílení energetické bezpečnosti Evropské unie a dosažení cílů energetické politiky v oblasti životního prostředí zejména pokud jde o obnovitelné zdroje energie a emise skleníkových plynů. Mottem celé zprávy pak je, jak vizi Evropské unie vyjádřenou na politické úrovni na jaře tohoto roku implementovat důvěryhodnými a realistickými strategiemi v členských státech v praxi. Odpověď na tuto otázku se ve světle na jaře publikovaných cílů (20% obnovitelných zdrojů energie v roce 2020, energetické úspory ve výši 20% a snížení emisí o 30%) jeví velmi složitou.

Zpráva je k dispozici na této adrese [📄](#)

NOVÝ IMPULS K JEDNOTNÉMU ENERGETICKÉMU TRHU

Spojení dvou největších energetických burz v Evropě, jmenovitě německé EEX a francouzské Powernext, by mohlo být důležitým krokem k vytvoření jednotného evropského energetického trhu v Evropské unii.

Obě burzy uvedly, že již v průběhu října tohoto roku mají v úmyslu spojit své spotové obchody. Novým ředitelem spojeného subjektu by se měl stát dosavadní ředitel EEX, Hans-Bernd Menzel. Powernext již má přitom se slučováním zkušenosti, jelikož je již součástí trojlístku trhů Francie, Nizozemska a Belgie, ke kterému se v příštím roce má přidat Německo a Lucembursko. Pokud dojde k úplnému sloučení těchto dvou největších evropských burz s elektřinou, vznikl by zcela jistě nejvlivnější subjekt tohoto charakteru v Evropě vysílající důležité cenové signály dalším trhům. Mohl by to zároveň být zárodek společné evropské burzy s elektřinou.

Více informací naleznete na této adrese [↗](#)

„ENERGETICKÁ“ KONFERENCE V MADRIDU

Počátkem října proběhla v Madridu energetická konference na vysoké úrovni za účasti předsedy Evropské komise José Manuela Barrosa a komisařů Andrise Piebalgse a Neelie Kroesové.

Konference se konala v návaznosti na nedávné schválení návrhu třetího liberalizačního balíčku Evropskou komisí a v kontextu přípravy několika zásadních legislativních návrhů – strategického energetického plánu k technologiím, nové rámcové směrnice k využívání obnovitelných zdrojů energie a revidované směrnice o obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů. Tyto návrhy by měly být publikovány v prosinci tohoto roku. Všichni vysocí představitelé Evropské komise zdůraznili potřebu rychlé reakce EU v kontextu zvyšujících se cen primárních zdrojů energie, zvyšujících se poptávky na straně spotřebitelů a s tím související prohlubující se závislosti EU na vnějších zdrojích ze třetích zemí a nezpochybnitelných

dopadů změny klimatu. Zdůraznili rovněž, že energetický balíček Komise předložený v lednu letošního roku získal silnou podporu členských států EU – konkrétní výstupy jsou obsaženy v závěrech Evropské rady a vysílají jasný signál k přijetí závazných cílů ke snížení emisí CO₂, zvýšení podílu obnovitelných zdrojů a zvýšení energetické účinnosti. Z úst předsedy Barrosa i komisaře Piebalgse zazněla mimo jiné výslovná podpora zavádění čistých tzv. clean coal technologií včetně podpory CCS. Předseda Barroso rovněž zmínil i otázku jaderné energie, přičemž zdůraznil, že její použití v rámci energetického mixu je na členských státech. Roli EU vidí spíše v oblasti výzkumu a souvisejících bezpečnostních otázkách. Komisařka Kroes se podrobněji věnovala popisu posledního liberalizačního balíčku z pohledu hospodářské soutěže a vysvětlila hlavní aspekty vlastnického unbundlingu. Všechny tři projevy vysokých představitelů Evropské komise jasně potvrdily, že energetika je jednou ze zásadních priorit EU.

Více informací naleznete na této adrese [↗](#)

AMSTERODAMSKÉ FÓRUM

Přibližně 60 účastníků z Evropské komise, členských států, svazů průmyslu a nevládních organizací se účastnilo zasedání Udržitelného energetického fóra konaného 2. října v Amsterdamu.

Účastníci fóra byli přivítáni nizozemským ministrem Pieterem Bootem, po jehož vystoupení následoval projev zástupce Evropské komise Fabrizia Barbasa, který zdůraznil pět bodů, kterými se bude zabývat návrh směrnice o obnovitelných zdrojích energie, který by měl být publikován Evropskou komisí 5. prosince tohoto roku (rozdě-

lení 20% cíle mezi členské státy, postupné dosahování tohoto cíle prostřednictvím střednědobých cílů, zjednodušení povolenacích řízení, obchodování s obnovitelnými zdroji energie, harmonizace záruk původu).

Jedním z hlavních témat diskutovaných na zasedání byla zejména možnost obchodování s obnovitelnými zdroji energie – podrobnosti týkající se toho, kdo by měl být oprávněn obchodovat, jakých zdrojů by se obchod týkal a zda by bylo možno nakoupit elektřinu z obnovitelných zdrojů i mimo EU, se však zdá zůstávají nejasné. Členské státy při jednání podpořily zejména zachování národních systémů podpory v oblasti obnovitelných zdrojů, k jejichž postupné harmonizaci by však v budoucnu mělo na evropské úrovni dojít. Účastníci se rovněž shodli na tom, že je potřeba další investice v oblasti připojení a rovněž odstranění všech nadbytečných administrativních bariér v této oblasti.

Více informací o Amsterodamském fóru naleznete na této adrese [↗](#)

FLORENTSKÉ FÓRUM

Ve dnech 24. až 25. září zasedalo počtrnácté tzv. Florentské fórum, které se zaměřuje na věcnou debatu ohledně otázek regulace na vnitřním trhu s elektřinou.

Toto zasedání se soustředilo především na nedávný třetí liberalizační balíček. Zajímavostí byla i účast zástupců kandidátských zemí Chorvatska, Makedonie a Turecka, stejně tak jako zástupců z Albánie, Bosny a Hercegoviny, Srbska a Černé Hory, Švýcarska a Norska. Všichni zúčastnění uvítali iniciativu Evropské komise vytvořit další legislativu k dotvoření společného evropského energetického trhu. Rada evropských energetických regulátorů (CEER) uvítala zejména návrh na posílení role národních regulátorů a na vytvoření evropské regulační agentury. V otázce vlastnického unbundlingu vyjádřil jasný nesouhlas zástupce Francie a Německa. Letošní zasedání se věnovalo rovněž regionálním aktivitám v rámci EU. V závěru byla řeč i o další součásti liberalizačního balíčku, a sice bezpečnosti energetických dodávek pro EU.

Více informací naleznete zde [↗](#)

BERLÍNSKÉ FÓRUM

V říjnu se konalo též zasedání dalšího evropského fóra – Berlínského fóra pro pevná paliva.

Zasedání se soustředilo zejména na využívání pevných paliv v Evropské unii v souvislosti se změnami klimatu, bezpečností dodávek a vnější dimenzí evropské energetické politiky. Účastníci fóra z Evropské komise, členských států a zástupců průmyslu diskutovali též plány Evropské komise v oblasti zachycování a uchovávání uhlíku (CCS), které je Evropská komise odhodlána prezentovat 5. prosince tohoto roku. Zdá se však, že CCS nebude v prosincovém návrhu uvedeno jako povinné.

Více informací naleznete na této adrese [↗](#)

RUSKO OPĚT POHROZILO UKRAJINĚ

Ruská společnost Gazprom začátkem října pohrozila Ukrajině, že pozastaví dodávky zemního plynu, pokud jí Ukrajina nezaplatí svůj dluh.

Představitelé Gazpromu uvedli, že „pokud ukrajinská strana nezaplatí dluh do konce října, začnou s pozastavováním dodávek zemního plynu ukrajinským spotřebitelům“. Situace se velmi podobá událostem z jara 2006, kdy Gazprom přestal dodávat plyn Ukrajině a to se výrazně promítlo i na dodávkách do EU. Ukrajinský ministr energetiky Jurij Bojko se vydal do Moskvy, aby se setkal se šéfem Gazpromu Dmitry Medvedevem. Oba se vyjádřili, že existuje společná vůle spor co nejdříve vyřešit a zdůraznili, že v žádném případě neovlivní dodávky do Evropské unie, jak tomu bylo v roce 2006. 11. října Ukrajina souhlasila s vyrovnáním dluhu ve výši dvou miliard dolarů. Ukrajina tak uklidnila i Evropskou unii. Komisař pro energetiku Andris Piebalgs na konferenci ve Vídni prohlásil, že doufá, že celá záležitost je definitivně vyřešena.

PODPORA INVESTIC NA BALKÁNĚ

Na konci září se v Athénách sešli ministři energetiky signatářských zemí smlouvy o Energetickém společenství.

Předmětem diskuse s investory byla podpora investic do energetického sektoru na Balkáně.

Bylo to první setkání svého druhu zaměřené na investice do energetiky po podepsání Smlouvy v roce 2006. Konferenci předsedal komisař pro energetiku Andris Piebalgs a srbský ministr těžby a energetiky Aleksandar Popović, hostitelem byl řecký ministr rozvoje Christos Falias. Hlavním tématem zasedání, které přilákalo přes dvě stovky účastníků, byla

nutnost investic zejména do energetické infrastruktury za účelem zvýšení konkurence, resp. zvýšení efektivity, zabezpečení dodávek a snížení cen pro spotřebitele. Tato konference dala také příležitost představitelům Albánie, Bosny a Hercegoviny, bývalé jugoslávské republiky Makedonie, Srbska, ale také Moldávie a Turecka nastínit své budoucí energetické projekty před skupinou mezinárodní investorské komunity. Energetické společenství je projektem, který se snaží rozšířit evropský vnitřní trh do regionu jihovýchodní Evropy.

Více informací naleznete na této adrese [📄](#)

SLAVNOSTNÍ OTEVŘENÍ NOVÉ KANCELÁŘE ČEZ V BRUSELU

Zastoupení Skupiny ČEZ působí od 11. října na nové adrese v tzv. Českém domě v Bruselu, Rue du Trône 60.

Bruselské zastoupení Skupiny ČEZ velmi významně přispělo ke kvalitní přípravě ČEZ na členství Českém republiky v Evropské unii a v dnešní „energeticky vypjaté“ době je naprosto nezbytné z hlediska posilování

komunikace s institucemi Evropské unie, zejména s Evropskou komisí, při přípravě nové legislativy a formulování evropské energetické politiky. Energetické otázky jsou dnes jednou z priorit EU a společnost

ČEZ je dnes již jedním z významných aktérů komunitárního dění v energetickém sektoru. Byla mimo jiné první českou firmou z České republiky, která reprezentační kancelář v Bruselu v roce 1999 zakládala. Vyplynulo to z potřeb společnosti komunikovat s orgány EU v oblasti energetiky a především připravit firmu na vstup ČR do EU. V současné době je bruselské zastoupení Skupiny ČEZ platnou aktivní součástí celé struktury energetických a podnikatelských institucí jako je například evropské energetické sdružení Eurelectric, které se bezprostředně účastní vytváření energetické politiky EU.

APLIKACE SOUTĚŽNÍHO PRÁVA V ENERGETICE

Evropská komise se v poslední době zabývala jakožto dozorový orgán nad dodržováním práva hospodářské soutěže několika případy v odvětví energetiky.

Na základě pravidel v oblasti kartelového práva Evropská komise zahájila formální vyšetřovací řízení proti německé společnosti E.ON a francouzské společnosti Gaz de France z důvodu údajného porušení článku 81 Smlouvy o ES, který zakazuje omezující obchodní praktiky.

Případ navazuje na inspekci provedenou v prostorách obou podniků v roce 2006 a předmětem řízení je možná dohoda nebo jednání ve vzájemné shodě. Podle nařízení o spojování podniků Komise povolila převzetí španělské společnosti Viesgo ovládané italským ENElem, a další společnosti patřící španělské ENDESE, včetně Endesa Europa, která řídí činnosti ENDESY ve Francii, Polsku, Itálii a Turecku, německým E.ON. Evropská komise též informovala španělskou vládu

o tom, že předběžně došla k tomu, že Španělsko porušilo článek 21 uvedeného nařízení tím, že uložilo ENELu a Accioně řadu podmínek pro jejich převzetí španělské EN-DESY, neslučitelných s evropským právem. Podle pravidel o státních podporách oznámila Komise Řecku, že musí požadovat navrácení protiprávně poskytnuté státní podpory prostřednictvím daňových osvobození některých společností v některých odvětvích, včetně výroby elektřiny.

Z hlediska pravidel o vnitřním trhu uzavřela Komise své šetření vůči Polsku z důvodu neupravení jeho zdanění elektřiny v souladu s komunitárním právem a podala proti polskému státu žalobu k Evropskému soudnímu dvoru.

EVROPSKÁ KOMISE PROTI DLOUHODOBÝM SMLOUVÁM

Nejnovějším řízením zahájeným Evropskou komisí je řízení proti Polsku z důvodu stále trvajících „protiprávních“ pravidel v odvětví energetiky.

27. září Evropská komise vyzvala Polsko, aby ji do konce tohoto roku informovalo o tom, jak chce zrušit systém dlouhodobých smluv na nákup elektřiny z toho důvodu, že představují protiprávní a neslučitelnou státní podporu.

Dle komisařky pro hospodářskou soutěž Neelie Kroesové bude ukončení takových smluv klíčovým krokem při liberalizaci trhu s elektřinou

v Polsku. Podle pravidel stanovených v 90. letech minulého století, tedy před vstupem Polska do EU, měla polská společnost PSE právo uzavírat dlouhodobé smlouvy s dodavateli elektřiny zajišťující, že koupí stanovené množství elektřiny za fixní cenu.

Tyto smlouvy byly podepsány v letech 1994 až 1998 s tím, že u poslední smlouvy uplyne platnost v roce 2027. Pokrývají přibližně polovinu z veškeré elektřiny vyrobené v Polsku. Evropská komise přitom při své šetření dospěla k závěru, že tento systém dlouhodobých smluv uzavírá značnou část polského trhu s elektřinou novým společností a je z tohoto důvodu protiprávní. Vyzvala tedy Polsko, aby tento systém nejpozději k 1. dubnu 2008 zrušilo.

ZAMÍTNUTÍ ŽALOB VE VĚCI NAP II

Počátkem října odmítl evropský Soud prvního stupně další žalobu proti rozhodnutí Evropské komise ve věci národní alokačního plánu.

Jednalo se o žalobu slovenské společnosti US Steel Košice, s.r.o. proti rozhodnutí týkajícího se slovenského NAP, založenou na tom, že toto rozhodnutí je protiprávní, neboť

Komise provedla zcela nezávislý výpočet příslušných celkových emisí v SR a učinila toto závazným pro SR a také si přisvojila pravomoc členských států, založenou na článcích 9 a 11 směrnice 2003/87/ES. Stejně jako další žaloba odmítnutá Soudem v září, podaná německou společností Fels-Werke GmbH, kterou se tato společnost domáhala, aby Soud zrušil rozhodnutí Komise o NAP oznámeném Německem v rozsahu, v němž prohlašuje alokační záruky z prvního obchodovacího období, které jsou uvedeny v kapitole 6. 2. národního alokačního plánu Německa, za neslučitelné se směrnicí 2003/87/ES, neboť podle žalobkyně nepředstavují alokační záruky pro nová zařízení, které kritizuje Komise, státní podpory ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES, byla žaloba „slovenská“ odmítnuta jako nepřipustná z důvodu nedostatku aktivní legitimace žalobce. Ve věci žalob podaných členskými státy proti příslušným rozhodnutím Komise Soud zatím nerozhodl.

Více informací naleznete na této adrese [🔗](#)

ZAHRNUTÍ EMISÍ Z LETECKÉ DOPRAVY DO EU ETS

Emise z letecké dopravy zaznamenávají výrazný nárůst (o 87% od roku 1990); tento trend by vedl k tomu, že by se do roku 2012 o více jak čtvrtinu zmenšilo celkové snížení emisí skleníkových plynů v rámci Kjótského závazku EU.

Z tohoto důvodu byl Evropskou komisí (CION) předložen návrh směrnice na začlenění emisí z letecké dopravy do EU ETS. V současné době je tento návrh projednáván v prvním čtení v Evropském parlamentu a v Radě EU. Ambicí portugalského předsednictví je dosažení politické shody k návrhu na prosincovém zasedání Rady pro životní prostředí. Jak vyplývá z dosavadního projednávání návrhu a výsledků hlasování ve Výboru pro životní prostředí ze začátku října, mezi pozicí Rady a Parlamentu existuje řada zásadních rozdílů a možnost dosažení shody v prvním čtení je tedy spíše teoretická. Hlavními tématy intenzivních diskusí je zejména geografický rozsah návrhu – zahrnutí

dopravců třetích zemí (shromáždění Mezinárodní organizace pro civilní letectví (ICAO) přijalo v září 2007 na svém shromáždění k návrhu CION negativní stanovisko), termín zahájení/zařazení leteckých emisí do ETS (původní návrh CION je 2011 pro lety v rámci EU, 2012 pro všechny dopravce přistávající/vzlétající z letišť na území EU), celková výše alokace – tzv. „cap“ a především metoda alokace, resp. míra/množství povolenek, které budou alokovány prostřednictvím aukce (tedy nikoliv zadarmo) a kritéria pro alokování prostřednictvím benchmarkingu (na základě výkonu a předpokládaného budoucího vývoje produkce). Jednotlivé aspekty návrhu mají úzkou vazbu jak na budoucí podobu současného ETS – revidovaný návrh směrnice by měl být CION předložen v prosinci 2007, tak i na mezinárodní systém obchodování v rámci Kjótského protokolu – emise z mezinárodní letecké dopravy totiž nejsou tímto protokolem pokryty.

VÝSLEDKY KONZULTACE K SET-PLÁNU

Na konci tohoto roku by Evropská komise měla přijmout první Evropský strategický energetický technologický plán (SET-plán).

Jeho cílem by měla být podpora využívání nízkouhlíkových a účinných energetických technologií. Na jaře tohoto roku vyhlásila Komise k tomuto záměru publikovanému již v lednovém balíčku veřejnou konzultaci, jejíž výsledky zveřejnila v září. Konzultace se zúčastnilo 604 subjektů – většina z nich přijetí plánu podporuje a uznává rostoucí význam nových technologií za účelem splnění cílů v oblasti emisí CO₂, obnovitelných zdrojů energie a energetické účinnosti. 41% účastníků konzultace se vyjádřilo v tom smyslu, že stávající technologie splnění všech cílů neumožní a že je nezbytné, aby EU podporovala nové technologie. Přesné výsledky z této veřejné konzultace jsou obsaženy ve zprávě Komise, z níž vyplývá, že konzultace si Komise velmi cení a veškeré zainteresované subjekty by tohoto nástroje měly využívat.

Zpráva je k dispozici [zde](#)

EVROPSKÉ ENERGETICKÉ A DOPRAVNÍ FÓRUM

Evropská komise vyhlásila výběrové řízení na znovuobsazení svého poradního výboru v oblasti energetiky a dopravy.

Evropské energetické a dopravní fórum je poradní výbor založený Evropskou komisí skládající se z vysokých představitelů všech oblastí v sektoru energetiky. Fórum má 34 členů, kteří byli jmenováni v roce 2004 a je součástí iniciativy Evropské komise zlepšit transparentnost a dialog mezi Evropskou komisí a zainteresovanými stranami.

Více informací o výběrovém řízení [naleznete na této adrese](#)

JADERNÁ ENERGIE V NĚMECKU

Německo bude muset ponechat jaderné elektrárny v provozu, chce-li splnit svůj ekologický cíl.

Není tomu tak dávno, co se ve společném programovém prohlášení německé koaliční vlády vyskytl závazek nevybudovávat nové jaderné elektrárny a stávající jaderné reaktory vyřadit z provozu do roku 2020.

Ačkoliv se ve všech vyspělých zemích hovoří o možnostech návratu jaderné energie na výsluní, přetrvávají v řadách širokých vrstev obyvatelstva v Německu k jádru poměrně silné antipatie. K tomu vystoupila spolková vláda letos v srpnu s velmi ambiciózním plánem snížit emise CO₂, o kterém jsme Vás informovali v minulém čísle našeho bulletinu. Tento týden byla ovšem zveřejněna studie německé průmyslové skupiny BDI, na které spolupracovala i konzultantská firma McKinsey, která tvrdí, že tohoto cíle nebude možné dosáhnout bez ponechání dosavadního podílu energie vyrobené v jaderných elektrárnách.

Přesněji řečeno, německé emise CO₂ nemohou být sníženy o více než 31 procent do roku 2020, pokud se neponechají dosavadní jaderné elektrárny v provozu nebo pokud se toto opatření negativně nepodepíše na německé ekonomice či životní úrovni. I toto snížení emisí o 31 procent by pravděpodobně vyžadovalo dodatečné investice do technologií a zvedlo by náklady na tunu CO₂ z nynějších 20 EUR na 175.

19. ZÁŘÍ se předseda Evropské komise Barroso a prezident Uruguaye, která nyní (na základě rotačního principu) předsedá latinskoamerickému sdružení Mercosur, shodli na potřebě užší spolupráce v oblasti energetiky a životního prostředí, a to již v rámci přípravy na prosincovou konferenci OSN o nových cílech při snižování emisí.

26. ZÁŘÍ v projevu na Valném shromáždění OSN potvrdil francouzský prezident Sarkozy posun ve francouzské zahraniční politice vůči Íránu; tato země má podle Sarkozyho právo na jadernou energetiku, avšak dovolit jí výrobu jaderných zbraní by znamenalo velké riziko. Francouzi se tak prakticky postavili po boku americkému volání po sankcích proti Íránu.

10. ŘÍJNA oznámila Evropská komise podporu ve výši 470 mil. EUR investicím do technologií na výrobu energie z vodíku. Prostředky budou poskytnuty ze zdrojů 7. Rámcového programu výzkumu a technologického rozvoje.

11. ŘÍJNA probíhaly rozhovory mezi RWE a největším britským provozovatelem jaderných elektráren, společností British Energy. Podle médií se Velká Británie chystá v brzké době rozhodnout o tom, zda bude pokračovat ve využívání jaderné energie v zařízeních „nové generace“.

12. ŘÍJNA se konalo první zasedání v červenci ustanovené Skupiny na vysoké úrovni pro jadernou bezpečnost. Více informací na [21](#)

23.–24. ŘÍJNA se ve francouzském Nice uskutečnila konference ESCO Europe 2007 (Energy Service Companies). Politici, experti, zástupci energetických společností i finančních institucí jednali o tématech jako je energetická politika a regulace, přístup k financování investic, nové technologie apod. Více informací na [21](#)

5.–6. LISTOPADU se v Praze bude v Lichtenštejnském paláci za podpory Skupiny ČEZ konat konference na velmi aktuální téma – energetická bezpečnost. Na dvoudenní konferenci se účastníci z celé Evropy budou věnovat problematice energetické bezpečnosti Evropské unie, budoucnosti evropské energetické politiky, ale také konceptu tzv. udržitelného energetického mixu členských států Evropské unie a jeho složení. Evropskou energetickou politiku bude na konferenci zastupovat přímo zástupce Evropské komise. Bližší informace [21](#)

11.–15. LISTOPADU proběhne v Římě 20. Světový energetický kongres, na kterém vystoupí např. komisař Andris Piebalgs, ruský ministr energetiky Viktor Christenko či alžírský ministr energetiky a hornictví Chakib Khelil. Bližší informace [21](#)

EVROPSKÉ JADERNÉ FÓRUM

Na konci listopadu se bude v Bratislavě konat první zasedání Evropského jaderného fóra.

O české a slovenské iniciativě založit diskusní fórum v oblasti využívání jaderné energetiky jsme Vás již informovali na jaře tohoto roku. Jednání mezi českou a slovenskou stranou a Evropskou komisí mezitím dospěla ke

zdárnému konci, a tak se ve dnech 26. a 27. listopadu tohoto roku v Bratislavě uskuteční první zasedání Evropského jaderného fóra pod záštitou a za účasti předsedy Evropské komise José Manuela Barrosa a komisaře pro energe-

tku Andrise Piebalgse. Zasedání se budou účastnit též premiéři České a Slovenské republiky, Mirek Topolánek a Robert Fico. Druhé zasedání fóra by se mělo konat v květnu příštího roku v Praze. Hlavními tématy jednání, kterého se budou účastnit kromě zástupců politické sféry, zástupci průmyslu a nevládních organizací, bude zejména budoucnost jaderné energetiky v Evropské unii, rizika jejího využívání, informovanost veřejnosti a transparentnost z hlediska sdělování všech relevantních informací týkajících se jaderných elektráren. Je třeba zdůraznit, že Evropské jaderné fórum nemá být platformou směřující k bezvýhradné podpoře šíření jaderné energetiky, ale místem pro otevřenou a objektivní diskuzi odborníků, politiků, vědců, zástupců průmyslu a nevládních organizací na téma, jak může jaderná energetika přispět k dosažení cílů Evropské strategie pro udržitelnost, konkurenceschopnost a bezpečnost

energetických zásob. Výsledkem jednání mají být konkrétní doporučení a závěry pro Evropskou komisi, resp. Evropskou unii, týkající se dalšího postupu v oblasti jaderné energetiky. V poslední době se přitom již v několika členských státech EU ukázalo, že téma jaderné energetiky má zvláštní význam nejen pro Českou republiku a že využívání jaderné energie může významně přispět ke splnění ambiciózních cílů EU v oblasti energetické a environmentální politiky.

